

De periculo familiaritatis duarum.

65

(14)

predicationē cogitavi talem actum turpem. aut habui memoriā alicuius persone in cuius aspectu iam habui vanā complacentiā aut inordinatum amorem aut asperi in ecclesia talē personā cū complacētia impudica cuius causa habui motus carnis impudicos torrens et per tantā moram. Et si dixisti illi persone tibi gratiose aliqua verba p luxuria fecisti aliquod seruitium malitiose. vt scilicet haberes cōplacentiā libidinosa et motus carnales per maiorē moram totum confiteri debes. maxime si verba non dixisses aut seruitium non fecisses sic prolixē nisi de istius presentia delectationem habuisses.

De periculo familiaritatis duarum. **Ca. xx.**

Quoniam multi videntur negligere vt agnoscant affectiones suas vitiosas et per cōsequēs non curant. confiteri cum tñ diligenter sint perscrutā de et cum suis vicijis orientibus ex ipsis exprimende i deo pretermittere non iten lo. q̄ multi nimis afficiūtur ad seipos qdā ad aliquas psonas qdā ad honores. qdā ad diuitias tēporales Et q̄ hec sūt sicut murus inter deū et animam ideo nullus hoīm habēs aliquid de predictis potest in viā dei p̄ficere nec habere purā orationem. Et maxime qñ est carnalis affectio ad personam. et de hac intendo modo loqui Nam talis affectio multos spirituales sub specie amicitie spiritualis a statu orationis impedit et impediuit. hec est inquietudo mentis pestifera orationem mentis et oris inficiens et dispergens et affectus contrarios orationi mente generat et exercet.

Nam sicut
c i.

De periculo familiaritatis.

oratio pura mētē purificat illuminat letificat con for
te etiam impugnat. sic carnalis affectio ⁊ immunda
mente licet ⁊ obscurat cōtristat debilitat ⁊ desiccet et
corpus eiusdē maledictionis implicatur. Et quoniā
de spiritualibus loquor ppter quas ista scribo noue
rint ipsi q̄ lz carnalis affectio sit omnibus periculo
sa ⁊ dānosa eis tamē pnciosa ē magis maxime qm̄ cō
uersat cū persona que spiritualis videtur. Nam q̄uis
horum pncipiū videatur esse purum frequenstamē
familiaritas domesticum est periculosus ⁊ delectabile
detrimentum ⁊ malum occultū bonus colore depictū
que quidē familiaritas q̄to plus crescit tanto plus in
firmatur pncipale motiuum et vtriusq̄ puritas ma
culat. Nō tamē de hoc statim perpendunt. q̄ sagitta
rius a pncipio non mittit sagittas venenatas sed so
lum aliquo modo vulnerantes ⁊ amorem augmentan
tes. At tātū vero ī breui deueniunt vt iam non velut
angelos sicut in ceperāt se inuicē alloquātur ⁊ videāt
sed tanq̄ carne vestitos se mutuo ituant ⁊ sentiāt mē
tes quibusdam commedationibus ac verbis blandi
torijs et adulatorijs que videntur ex prima deuotio
ne procedere. Exinde vnus incipit alteri appetere
pntiaz corporalem quia forma vel species corporis in
vtriusq̄ mente concepta incitat eos ad volendū pnti
tiam corporalē quia insit eis presentia mentalis. Sic
q̄ spiritualis deuotio paulatim cōuertitur in corpo
ralem ⁊ carnalem. Et sic ipsorū mentes que solebāt ī
oratione cum deo absq̄ intermedio loqui nunc inter
se et deum alter alterius ponit corporalem effigiem

que velat
cum facit
bi propin
in tepora
dicant cr
to et sibi
alteri p
uicem or
hoc cōfō
illa rep
dicia effi
gratiam
pant a la
cino fidem
quasi im
sione p
dam ign
dicunt e
volentes
vinculo
ris p
q̄ spūal
simul lo
ri. p
inuentū
allegam
picias e
si onus e
carnali

De periculo familiaritatis.

66

(95)

quē velāt ⁊ ob tenebrāt ponētes sub ipsis faciem de-
cum facie creature. ⁊ non minus horrendum est cum
hi propriū errorem percipere et emendare debent vt
in tēporis potius nutrimentum erroris totum illud i-
dicant ex maxima caritate procedere cui⁹ merito pu-
to et sibi inuicem mētes referunt q̄ in oratione vnus
alteri pręferatur magis ei delectabile ac si pro se in-
uicem orare cogātur gratia et virtute diuina ac per
hoc cōsolationē simpliciter sensualē quam habent in
illa repręsentatione de se inuicem facta in oratione præ-
dicta effluant et affirmant ac asserunt esse spiritualē
gratiam et diuinam. Quales autem illusiones reci-
pian a sagittario supradicto spūaliter mulieres que
cito fidem adhibēt illusioni mētali esset horribile et
quasi impossibile declarare. Sensunt namq̄ in occa-
sione præfata ⁊ repręsentatione mētali calorem quen-
dam ignitū a sagittario illo iactatus. quez credunt et
dicunt esse ignem caritatis a spū sancto transmissum
volentem cōiungere spiritum vnus spiritu alterius
vinculo caritatis cum tamen sit ignis libidinosi amo-
ris. putsequentur manifestant ⁊ inde liberant se tan-
q̄ spūaliter vnitos posse securius sepius aut prolix⁹
simul loqui atq̄ in hoc tempus non perdere sed lucra-
ri. proinde modos insolitos ⁊ cautelas mirabiles ad
inueniūt q̄bus procurant simul colloq̄ ⁊ frequenter
allegantes vnus alteri cās vtilitate vel necessitate de-
pictas cum tamen in veritate nihil aliud in causa ni-
si onus cui ratio omnis iam succumbit. ¶ Sic itaq̄
carnali concupiscentia seu complacentia excecati
c ij.

De periculo familiaritatis duarum.

tempus quo olim cōsueuerant in oratione erpende-
re ac spiritualiter occupare nunc in huiusmodi fami-
liaribus ⁊ colloqs perdunt. Et sic quod dolēdum est
absolutiones diuinas pro carnibus commutantes.
Amō igitur nisi mora serotina cogente aut alia ine-
uitabili causa non pōt abinuicem discedere ⁊ tunc in
uite et tristes discedunt. **H**ec autē tristitia est certissi-
mum iudicium q̄ carnis vinculo sunt allegati. **E**t p̄
hec visitationes ⁊ consolationes diue a carnalibus
dyabolicis discernuntur. **D**eniq̄ quis se multis ex-
ponant periculis ⁊ multa mala incurrant dū corū ob-
tenebratis cōscientiis iudicant quedā sibi tanq̄ spiri-
tualibus esse licita que fieri nequeunt absq̄ periculo
⁊ pctō. putauit tamen melius esse nō multa de hoc ca-
lamoerare. hec tamen tacere nō valeo quin aliqua-
liter referam. maxime quia non longe a temporibus
istis similia contingerunt. **T**andem spirituales predi-
cti quandoq̄ se deduci permittunt vt se iuicē familia-
riter tangāt sub sp̄e caritatis referētes sibi inuicem
imensum cordis amorē quod imprudenter caritatem
appellauit. **S**ed in hac reperatione amoris est sumus
periculū q̄ ex hoc fabricātur sagitte que mentes eorū
vulnerant mortaliter atq̄ venenant. **E**t quod sup̄ oīa
videf̄ michi horrendū deo angelis hominibus et de
monibus fuerunt iam alique spirituales nomine spi-
ritu lururioso ibute que in excusatione sue libidinis
p̄sumpserūt dicere se habuisse in illis actibus impu-
dicis mgana seu timenda de deo. **Q**uod nichil aliud
iudico esse nisi quoddam incitamentum et induc

tiuum ad similia securius intrandū z peiora ppetrā
dum. Dic mihi qui talibus credis z adheres si iste
sunt vere spūales vt afferis. Quid aliud loq aut face
re deberent nisi q a spū sancto pcedere p̄t vel pces
dit. Ab alio aut nihil procedit notum sed solū qd est
vtilē et honestum. Quid enī ad spiritū sanctū de tali
bus osculis aut qualē honorē vnde cōsequit̄ deus z
que vtilitas aut que necessitas tibi ad salutē vel alte
ri vt hos tact⁹ facias vel patiaris. Que conuentione
spūs ad libidinem carnis. Que igitur tua presūptio
vt hāc cōtumeliam inferas spūi sancto scz attribuen
do sibi tue ipudicitie fetorē quē vir demones patiūt̄
quēqz temeritas tua mulier ypocrita a facie dei pro
iecta vt dicas delectationem carnis libidinofam esse
gratiam z consolationem diuinam. Recede ergo
fera pessima de finibus meis quia demones non p̄t
tuam p̄ntiā sustinere. Nec itaqz fratres charissimi nō
incongrue huic operi sunt inserta vt sciat vnusquisqz
per hęc q venenosa affectio sub calore spiritus ac
quisita summe impedit puritatem confessionis z cor
dis mundiciam vt sic hanc fugiat tanqz viciōsam ru
bigenem que vir p̄t aboleri de mente si alicui fuerit
applicata precipue quia tales persone q̄ diu sūt hac
sagitta percusse quasi nunqz pure et integre consiten
tur eo q ipsum morbum despectabilem in persona
spirituali verecundantur totiens detegere plene et
integre confessori: quia verentur exprimere aliquas
circumstantias tali affectioni anneras quas vel tas
cent vel exprimunt imperfecte vtentes verbis ope

De periculo familiaritatis.

rientibus dictum morbum sic vt occupatio mētis sit
quasi continua circa personā dilectam: et in orōne et
in cūctis actibus suis et immaginations turpes de
ipsa vana cōcupiscentia cordis et in memoria et aspe/
ctu mentali ipsius et negligentia in euitando eius p̄/
sentiam et colloquū et alia que sibi ipsi experiant: pro
pterea sepe mutant confessorē aut vellent mutare si
possent. Sicq; tristes sunt et accidio si frequenter tā
ratione affectionis fluctuant; in mēte q̄ ratione cō/
fessionis imperfecte de qua ip̄emet cū tristatur. Sed
quod pei⁹ est cū ipsi debēt querere medicos sp̄iales
cautos et expertos qui scirent illam egritudinē et cau/
sas eius agnoscere et congruum remediū adhibere.
Non solū non faciunt sed potius si semel ad aliquem
talem peruenerint et tūc ipsum fugiūt nec reuertun/
tur ad ipsam. Querunt ergo confessores idiotas et si/
plices qui nec morbū intelligunt nec causas eius co/
gnoscūt: et ideo nesciunt adhibere congruam mede/
lā. **¶** *¶* In de hac materia dixisse sufficiat vt per hoc ani/
mentur per viam puram et inaculatam incedere et fu/
gere periculosam vestem familiaritatē mulierū sp̄i/
tualium que nō melius q̄ fugiendo vitatur. Satis enī
posset q̄s hac sagitta percuss⁹ se ieiunij; vigilijs ac
disciplinis affligere et orare quia non fugiat perso/
nam et omnē occasiōē despiciat nūq̄ curabitur il/
lo morbo sed magis augebitur illud vulnus: p̄pter
quod sequamur auxilium siue cōsiliū beati hieronimi
dicentis. **¶** *¶* Feminā quā vides bene conuersantē mente
dilige o corporali frequētia q̄: itū libidinis in visita

tionem mulierum est. Et mundus cum mulieribus non melius vincitur quam fugiendo quia cum ceteris vitijs et moribus quis possit resistere huic tamen non potest nisi per fugam. Et alibi. Si mulier potuit vincere eum cui iam erat in paradiso non est mirum si nos impediatur qui nondum ad paradysum peruenerunt Et iterum. Solus cum sola non sedeat in secreto absque arbitrio et teste et nec sub eodem tecto solus cum muliere manseris nec in preterita castitate confidas quia tu nec sanfione fortior nec salomone sapientior. Si forte dicas iam corpus emortuum est: dico quantum dyabolus uiuit cuius fati pruinis extinctas ardere facit. Item dicit. Omnes uirgines christi et puellas aut equaliter dilige aut equaliter ignora. Item beatus augustinus dicit Sermo breuis et rigidus cum mulieribus est habendus. Nec tamen quia sanctiores sint ideo minus cauende quo enim sanctiores fuerint eo magis alliciunt et sub pretextu blandi sermonis immiscent se vitijs impiissime libidinis. Crede michi expertus sum in christo loquor non mentior. Cedros libani. id est contemperationes altissime homines et gregum ardetes. id est magnos prelatos ecclesie sub hac specie corruisse reperi de quorum causa non magis presumebam quam hieronimum. Et ambrosio. sic ait bernardus. Quotidie conuersaris cum muliere et continens vis putari esto quod sis macula tamen suspicionis porras Scandalum michi es tolle materiam et causam scandali quia ve homini in illi quem scandalum venit.

De verbis uiciosis

¶ ciii.

Sciendum q̄ verba viciosa ⁊ graua disticte sūt
 confitenda scilicet sc̄dm differentias suas et in
 circumstantiis ⁊ accusationibus eorundē. De mur-
 muratione que fit q̄n narratur defect⁹ persone ab sē-
 tis sic confiteri habes: dic vtrum vere vel false ⁊ pro-
 pter quā causam sc̄z ppter odiū vel vidictā si tu du-
 xisti vel inducere fecisti aliquē ad hoc vel desperisti si
 alicui ex hoc nocuisti vel alicui audienti generalisti o-
 dium de illo de quo dixisti vel aliqd mali accidit aut
 velle accidere desiderasti. Nō ergo sufficit dicere mul-
 totiens murmuravi ⁊ de multis nisi ista explices nō
 tamē dicas defectū de q̄ murmurasti si est verus nec
 nomē persone ⁊ dicatur qualitas persone aggrauiā-
 tis pctm̄ sicut si de patre tuo/de sancto viro de prela-
 to ⁊ propter quā causā: Et si defectus est falsus con-
 fitere defectum ⁊ personam cui falsum iposuisti ⁊ de-
 bes reuocare coram illis quibus propalasti maxie si
 defectus esset grauis sunt tamen quidam qui vt mi-
 nus displicent confessori expr̄munt personā cui fece-
 runt iniuriam vel de qua murmurauerunt q̄n ipsa p-
 sonā reputatur mala quasi ab oib⁹ vel pre oib⁹
 odiosa vt per hoc iudicentur minus peccasse: Sed
 hoc est viciose dictum quia debent in cordibus suis
 reputare ⁊ per cōfessionem ostendere se ipsos esse pe-
 iores q̄ illa persona quam in sui excusationem noia-
 re presumunt. Quidam adhuc peius faciūt quia vt
 vt placeant p̄fessori personā expr̄munt de qua mur-
 murauerūt aut offēderunt auferēdo aut ipediēdo et⁹
 bonum quia sciunt illā personam displicibilem cons-